

Cēsu vēlēšanās bērniem un jauniešiem – 1311 balsotāji; aktīvākie – pirmsskolēni

Saeimas vēlēšanu dienā, 2022.gada 1.oktobrī, Cēsīs notikušajā pilotprojektā – vēlēšanas bērniem un jauniešiem “Demokrātija sākas ģimenē” – kopumā nodotas 1311 balsis. Visaktīvākie balsotāji bija Cēsu bērnudārznieki un pirmklasnieki – nobalsojuši 50%.

Kopējā projekta balsošanas aktivitāte pa visām vecuma grupām bija 36%. Salīdzinājumam – pērnajās pašvaldību vēlēšanās Latvijā piedalījās 34% balsstiesīgo iedzīvotāju.

Pilotprojekta laikā Cēsu izglītības iestāžu audzēkņi balsoja par, viņuprāt, labākajiem risinājumiem Cēsu pilsētvidē: bērnudārzu audzēkņi un pirmklasnieki balsoja par ziedu krāsas izvēli Maija parka rotaļu laukumā nākamajai vasarai, 2. līdz 7.klašu skolēni izvēlējās rotaļu iekārtu Maija parkā, savukārt jaunieši no 8. līdz 12.klasei izvēlējās vietu pilsētā, kurā vajadzētu uzstādīt ūdens ņemšanas iekārtas.

“Pilotprojekts sevi pierādījis lieliski – jau pirmajā reizē esam saņēmuši daudz atsauksmju, ka tieši bērnu un jauniešu vēlēšanas *izvilkušas* ģimenes iet vēlēt. Tas, protams, gan veicinājis pilsonisko aktivitāti, gan izglītojis nākamās vēlētāju paaudzes par demokrātisko procesu un viņu balss spēku veidot reālas pārmaiņas”, akcentē Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs.

Visus Cēsu bērnu un jauniešu nobalsotos jautājumus pilsētvidē plānots realizēt 2023.gada pavasara/vasaras darbu sezonā.

“Nākamo šādu bērnu un jauniešu vēlēšanu projektu varētu organizēt jau pa visu novadu – ne tikai Cēsīs, ar katrai vietai pielāgotiem jautājumiem” domā J.Rozenbergs, piebilstot, ka “projekta priekšrocība ir tā, ka to var pielietot

katrās vēlēšanās – gan Saeimas, gan pašvaldības, gan Eiroparlamenta, gan referendumos. Redzot bērnu un vecāku entuziasmu un daudzās pozitīvās atsauksmes, domāju, šo iniciatīvu attīstīsim arī turpmāk, jo tā lieliski papildina un veicina t.s. *pieaugušo vēlēšanas!*”

Idejas autore Ulla Ozollapa stāsta: “Šogad Cēsīs kopīgi pierādījām divas lietas: demokrātija ir visiem, un dizains var radīt nozīmīgas pārmaiņas sabiedrības attieksmē par vēlēšanām. Projekta sasniegtie rezultāti ir necerēti augsti. Tie parāda cēsnieku – pieaugušo, bērnu un jauniešu – rūpes par savu pilsētu un valsti, kas kopumā veicina gan uzticību, gan palielina vēlmi līdzdarboties.”

Viņa arī piebilst, ka: “Esot uz vietas bērnu un jauniešu iecirkņos, bija patiešām aizkustinoši vērot, kā vecāki skaidro un palīdz pieņemt lēmumu mazākajiem, bet tikpat saviļņojot bija redzēt atbildības un svarīguma sajūtu gados jaunos vēlētājos.”

Jautājums par ziedu krāsas izvēli izsaucis ne vien lielāko balsošanas aktivitāti, bet arī ciešāko rezultātu sāncensību. Par dzelteniem ziediem nobalsoja 41% bērnu, par violetiem – 59%. Kopējā balsošanas aktivitāte – 50%.

Vecāki bērni, 2.klase - 7.klase, ar 72% īpatsvaru nobalsoja par esošas Maija parka spēļu laukuma iekārtas “Tarzāns” nomaiņu pret šūpolēm. Šīs vecuma grupas kopējā balsošanas aktivitāte – 35%.

Savukārt Cēsu jaunieši, 8.klase – 12.klase, bija mazāk aktīvi – tikai 17%. Viņi ar 72% balsu nobalsoja par nākamās ūdens ņemšanas iekārtas uzstādīšanu pie Cēsu Sporta kompleksa Piebalgas ielā 18.

Balsojumā saņemti arī 11 nederīgi biļeteni, kur bērni atzīmēja abus balsošanas variantus. Vairāki bērni savus biļetenus izdaiļojuši, piemēram, balsojot par violetiem ziediem ar violetas krāsas pildspalvu vai dažādi apzīmējot, *apcakojojot* savu izvēli – visi šie biļeteni ņemti vērā.

Cēsu bērnu un jauniešu vēlēšanas ir Cēsu novada pilotprojekts sabiedrības līdzdalības aktivizēšanai, lai veicinātu un radinātu pilsētas jauno paaudzi demokrātiskā veidā paust savu viedokli par savas dzimtās vietas attīstību. Cēsu novada pašvaldība pilotprojektu īstenoja sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmijas Dizaina nodaļu un Centrālo vēlēšanu komisiju.